

Una tradició fructífera que cal actualitzar

per Josep Faulí

Tenim una gran i esponerosa tradició de premis literaris. La gran florida, però, és de després de la guerra civil, perquè, mancats d'altres coses, empràrem aleshores els concursos literaris com a reforçament dels nostres signes d'identitat. Durant trenta anys, amb totes les variants possibles i amb totes les dedicacions específiques concretes, els premis literaris foren sobretot una eina de resistència. És un llarg període que té dues fites ben concretes: la creació del Joanot Martorell el 1947 i la gran festa de concessió a Montjuïc de l'any 1975, quan la llibertat potser encara no es vivia, però ja començava a palpar-se.

Aquesta gran tradició, sòlida, segura i eficient, vinculada sobretot a Barcelona, però present a molts d'altres indrets dels Països Catalans, indubtablement, és ara en una altra fase històrica. Per això la tradició, molt fidel encara a les formes del passat, no es troba actualitzada d'acord amb l'altura dels temps, amb les noves circumstàncies i amb una societat que no pot ser, de cap de les maneres, la de fa deu, vint, trenta o quaranta anys.

Tan poc actualitzada es troba que, contra el que alguns ingenus van profetitzar, la democràcia no ha servit per a reduir el nombre de premis i organitzar-los segons unes pautes que podríem anomenar de normalitat, sinó per a augmentar-ne el nombre i per a convertir-los, amb més contundència que abans encara, en el nostre pa de cada dia.

Deia Riba que l'amor a la llengua havia generat entre nosaltres un gran nombre d'amics a la poesia. En una perifrasi fàcil, no és exagerat de dir que aquest mateix amor ha produït un augment sense fre dels nostres premis literaris. I, en principi, és ben explicable, perquè fins i tot quan no es podia fer nacionalment res, era possible de crear premis. Aquests trobaven inconvenients i una regulació restrictiva, però es tractava de barreres poc o molt superables. Allò que aleshores constituïa un mèrit indubtable, a hores d'ara esdevé una facilitat que, tot i que basada en la més bona intenció del món, palesa normalment, si més no, falta d'imaginació.

No cal dir que en un règim de llibertat, aquesta també ha d'ésser vàlida per a tota mena de concursos literaris i per a tota mena d'organitzacions d'aquests

Foto Postius

Un dels primers Premis de Santa Llúcia a la "Casa del Libro" (abans, Llibreria Catalònia), quan l'acte de la concessió constituïa una manifestació de resistència.

concurso, però hom troba a faltar, en l'exercici d'aquesta llibertat, un alè creador i vertebrador més gran, gran com el que va fer possible els premis quan era difícil de crear-los i quan, per simples raons de subsistència, calia crear-los.

Per això, en una nova celebració de la tradicional festa literària de desem-

bre, en retre homenatge als que la feren possible i la mantingueren en temps difícils, cal desitjar i demanar que el mateix tremp d'aleshores s'apliqui a l'hora present. Només així farem de la tradició part de la vida d'avui, perquè només així aconseguirem d'actualitzar-la.